

ISKUSTVA U SPROVOĐENJU CENTRALIZOVANE ZELENE JAVNE NABAVKE KANCELARIJSKOG PAPIRA U REPUBLICI SLOVENIJI

Tatjana Orhini Valjavec i Matej Cerovšek,

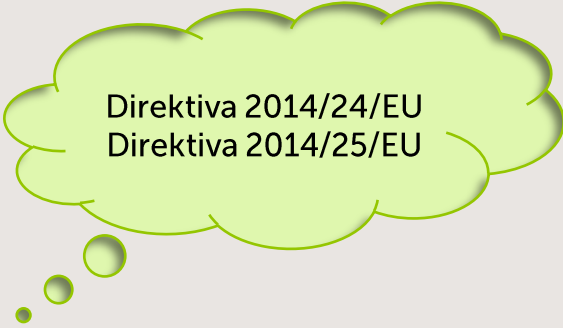
*Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja
Republike Slovenije*

<https://www.care4climate.si/en/project>

Zelene javne nabavke u Sloveniji

- ✓ Pravni osnov
- ✓ Pravne institucije
- ✓ Uredba o zelenih javnih nabavki
- ✓ Primeri ekoloških zahteva

Pravni osnov

Direktiva 2014/24/EU
Direktiva 2014/25/EU

- ✓ Zakon o javnim nabavkama (ZJN-3)
- ✓ Uredba o zajedničkim javnim nabavkama Vlade Republike Slovenije
- ✓ Uredba o finansijskim sredstvima obezbeđenja u javnim nabavkama
- ✓ Uredba o zelenih javnih nabavkama

Glavne institucije

- ✓ Ministarstvo javne uprave (Uprava javne nabavke); tumači Zakon o javnim nabavkama
- ✓ Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja; tumači Uredbo o ZeJN
- ✓ Resorna ministarstva; pripremaju Primere ekoloških zahteva
- ✓ Naručionici
- ✓ Provajderi
- ✓ Nezavisne organizacije koje vrše testiranje proizvoda

Obvezni proizvodi po Uredbi o ZeJN

- ✓ električna energija
- ✓ hrana i ugostiteljstvo
- ✓ tekstilni proizvodi
- ✓ papir
- ✓ elektronska oprema
- ✓ televizije
- ✓ frižideri, zamrzivači ...
- ✓ nameštaj
- ✓ bojleri
- ✓ sanitarne armature
- ✓ toaleti
- ✓ zidne ploče
- ✓ zgrade
- ✓ izgradnja puteva
- ✓ vozila
- ✓ gume
- ✓ lampe i unutrašnje osvetljenje
- ✓ osvetljenje puta u saobraćajna signalizacija
- ✓ proizvodi i usluge za čišćenje
- ✓ hortikulturene usluge i oprema
- ✓ stolarija
- ✓ bariere (protih buke)

GPP ciljevi se mogu postići kroz:

Tehničke
specifikacije

Obavezne
kriterijume

Kriterijume
za dodelu

Ugovorne
odredbe

Primeri ekoloških zahteva

- ✓ Tekstovi, koji se mogu uključiti direktno u tender;
- ✓ Uredba postavlja ciljeve, ali ponekad nije dovoljno precizna ili;
- ✓ Primeri su neke dodatne zahteve za zaštitu životne sredine.

Moramo ih ažurirati svake dve godine ili prema promenama u zakonodavstvu ili tehnološkom napretku, tržišnoj situaciji...

GPP In practice

Issue no.
100
November
2020

Kupovina i isporuka papira za štampu i kopiranje A4 i A3 u pet serija

National framework contract for paper with environmental requirements

Ministry of Public Administration (Slovenia)

Background

The [Ministry of Public Administration](#) performs tasks related to the organisation and functioning of the public sector in Slovenia (population two million), including public procurement. As well as being responsible for regulation, its [Public Procurement Directorate](#) provides support to contracting authorities, including e-service development, sample contracts and assistance to contracting authorities and economic operators on carrying out or participating in public procurement procedures.

The Public Procurement Directorate is also responsible for joint procurement procedures on behalf of other Slovenian contracting

1. Prethodno vođen stručni dialog

- ✓ Mora se izvršiti pre početka postupka;
- ✓ SVRHA: priprema tenderske dokumentacije, obaveštavanje tržišta o uslovima javnih nabavki;
- ✓ Dijalog je vođen sa nezavisnom organizacijom koja nije provajder papira (Institut za celulozu i papir);
- ✓ Na ovaj način podstičemo konkurenciju na tržištu i nismo nepristrasni.

1. Prethodno vođen stručni dialog – rezultat

Dobijene informacije su bile:

1. Pomoć u ažuriranju Primera za papir;
2. Pomoć u pripremi tendera.

	<p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima papir znak za okolje tipa I, ali – potrdilo neodvisne akreditirane ustanove, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
2.	<p>Emisije CO₂ iz obnovljivih virov ne smejo presežati 1100 kg na ADT papirja, vključno z emisijami iz proizvodnje električne energije v obratu ali izven njega.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima papir znak za okolje tipa I, – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so zahteve izpolnjene,⁵ ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
3.	<p>Papir iz primarne vlaknine mora biti izdelan iz primarne vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF),⁶ pri čemer mora vsaj 50 % primarne vlaknine izvirati iz trajnostno upravljanih gozdov.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima papir znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da papir izpolnjuje zahteve, ali – dokazilo o uporabi primarne vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), in potrdilo FSC⁷ ali PEFC⁸ za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa ali dovoljenje FLEGT,⁹ če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
4.	<p>Papir iz predelane vlaknine mora biti izdelan iz predelane vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), pri čemer mora delež reciklirane vlaknine v papirju izdelanem iz predelane vlaknine, znašati vsaj 30%.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – dokazilo o uporabi deleža primarne in deleža predelane vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), in potrdilo FSC ali PEFC za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa ali dovoljenje FLEGT, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
5.1.2 Merili za oddajo javnega naročila	
Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določa:	

snovi. Dejanska vsebnost suhe snovi pri papirju običajno znaša približno 95 odstotkov. Pri izračunu se referenčne vrednosti za primarno vlaknino prilagodijo, da ustrezajo vsebnosti suhih vlaken pri papirju (večinoma več kot 90 odstotkov).

⁵ Kot del tehnične dokumentacije se praviloma priloži izračun emisij CO₂/ADT papirja, iz katerega morajo biti razvidni vrsta uporabljene vlaknine, sorazmerni deleži posamezne vlaknine v celotnem izdelku in emisije CO₂ v procesu izdelave papirja.

⁶ ECF (angl. *elementary chlorine free*) – ne vsebuje elementarnega klora.

⁷ FSC (angl. *Forest Stewardship Council*) je samostojna, nevladna, neprofitna organizacija, ustanovljena za promocijo odgovornega ravnanja z gozdovi. Več o tem na <http://www.fsc.org/>

1.	<p>Merilo »minimalna uporaba okolju in zdravju nevarnih snovi«.</p> <p>Ponudba s papirjem, izdelanim tako da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biocidna sredstva, ki se uporabljajo v procesu proizvodnje papirja, niso potencialno bioakumulativna, – so površinsko aktivne snovi, ki se uporabljajo pri odstranjevanju barve, biorazgradljive, – se azo barvila, ki se lahko cepijo do aromatskih aminov, v skladu s Prilogo XVII k Uredbi (ES) 1907/2006,¹⁰ ne uporabljajo, – se kemikalijam za pranje, deinking snovem, antipenilem in kemikalijam za tvorjenje oblog ne dodajajo alkilfenoleksilati (APEO) ali drugi derivati alkilfenola ali da se ti ne uporabljajo, – se ne uporabljajo barvila in pigmenti na osnovi bakra (razen bakrovega ftalocianina), niklja ali aluminija, <p>se točkujez z dodatnimi točkami, tako kot to predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da izpolnjuje merilo, ali – potrdilo neodvisne akreditirane ustanove, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
2.	<p>Merilo »okolju prijaznejša primarna surovina«.</p> <p>Ponudba s:</p> <ul style="list-style-type: none"> – papirjem, izdelanim iz primarne vlaknine, ki ni beljena s klorom (TCF),¹¹ namesto iz primarne vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), ali – papirjem, izdelanim z višjim deležem primarne vlaknine iz trajnostno upravljanih gozdov od minimalno zahtevanih, ali – papirjem, izdelanim z višjim deležem predelanih vlaknin od minimalno zahtevanih, <p>se točkujez z dodatnimi točkami, tako kot to predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, ali in katero merilo bo izpolnil pri dobavi in – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da izpolnjuje merilo, ali – dokazilo o uporabi primarne vlaknine, ki ni beljena s klorom (TCF), ali – potrdilo FSC ali PEFC za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa, ali – dovoljenje FLEGT, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
5.1.3 Posebni določili pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik med pogodbeno določila vključa določila:	
1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik od te pogodbe odstopi.
2.	V primeru slabe kakovosti oziroma neizpolnjevanja zahtev kakovosti bo naročnik zahteval laboratorijsko preverjanje ¹² na stroške ponudnika.

5.2. Higienški papirnati izdelki

5.2.1 Tehnične specifikacije

Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določa:

2. Zajednička javna nabavka

Uprava za javne nabavke je htela, da olakša naručiocima širom Slovenije kupovinu za zeleni papir.

Tender je bio podeljen u pet partija, u zavisnosti od regiona u Sloveniji (Ljubljana, Koper, Celje, Maribor-Murska Sobota, Novo mesto).

Ukupno je zajednička javna nabavka zajela potrebe papira 180 ugovornih avtoriteta.

3. Tender – tehnička specifikacija

Papir mora biti u skladu sa standardom EN 12281.

- ✓ Tačka 1-8: Papir od primarnih vlakana, koji ne sme da bude izbeljen elementarnim hlorom (ECF), sa najmanje 50% primarnih vlakana poreklom iz šuma sa održivim upravljanjem.
- ✓ Tačka 9: Prerađeni vlaknasti papir mora biti napravljen od vlakana koja nisu izbeljena elementarnim hlorom (ECF), pri čemu udeo recikliranih vlakana u papiru izrađenom od prerađenih vlakana iznosi najmanje 65%.

3. Tender – dokaz

- ✓ Potvrda da roba nosi ekološki znak tipa I, u kojoj se navodi da roba ispunjava zahteve, ili
- ✓ Dokaz o upotrebi primarnih (obrađenih) vlakana koja nisu izbeljena elementarnim hlorom (ECF) i FSC ili PEFC sertifikat za poslednji proizvod u drvnom lancu ili FLEGT dozvolu ako drvo dolazi iz zemlje koja je dobrovoljno potpisala sporazum o partnerstvu sa EU, ili
- ✓ Odgovarajući dokaz, da su zahtevi ispunjeni.

3. Tender – obavezni kriterijumi in kriterijumi za dodelu

Obavezni kriterijumi:

- ✓ Partija 1 i 4: U poslednje tri (3) godine, ponuđač je računao od dana objavljivanja obaveštenja o ovom ugovoru na portalu javnosti porudžbine, ugovor o kupovini i snabdevanju kancelarijskog papira već za kontinuirani period najmanje dvanaest (12) meseci, u iznosu od preko 30.000,00 EUR (10.000 EUR za partiju 4) sa PDV -om.

Kriterijum za dodelu:

- ✓ cena.

4. Ugovor – ugovorne odredbe

- ✓ Dobavljač garantuje pojedinačnom klijentu da je isporučeni papir u potpunosti u skladu sa svim tehničkim opisima, karakteristikama i specifikacijama datim u tenderu i tenderskoj dokumentaciji ili priloženim ovom sporazumu...
- ✓ Naručilac zadržava pravo da pošalje uzorke papira na verifikaciju prema parametrima navedenim u Aneksu 2 Institutu za celulozu i papir, Bogišičeva ulica 8, Ljubljana.
- ✓ Naručilac će otkupiti garanciju za dobro izvršenje ugovornih obaveza ako dobavljač ne ispuni svoje ugovorne obaveze pravilno u skladu sa odredbama krovnih i direktnih okvirnih sporazuma.

Zašto je ovo primer dobre prakse?

- ✓ Prethodno vođen stručni dijalog ➤ *pruža kvalitetne informacije za izradu konkursne dokumentacije*
- ✓ Objedinjuje potrebe papira 180 ugovornih autoriteta ➤ *povečava učinkovitost javne nabave*
- ✓ Tender papira u pet partija ➤ *veća konkurencija i deljivost tendera u slučaju revizije*
- ✓ Okvirni sporazum sa mogućnošću otvaranja konkurencije ➤ *fleksibilnost, racionalno korišćenje resursa*
- ✓ Pojedinačni nalozi se izvršavaju elektronskim putem ➤ *lako naručivanje*
- ✓ Zeleni zahtevi su premašili minimalne zahteve Uredbe.

Proces

Sestanak MOP +
MJU + nezavisna org.

Ažuriranje Primera
za papir

Priprema tendera

Isporuka papira za
180 naručionica

PUBLIKACIJA U GGP ALERT

TENDER

KONTAKTNI PODATKI

Projekt LIFE IP CARE4CLIMATE: Zeleno javno naročanje

<https://www.care4climate.si/sl>

Mail: zejn.mop@gov.si

Tel.: [+386 \(0\)1 478 7326](tel:+386(0)14787326)

Projekt LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007) je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstev Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.